

SPIS TREŚCI

Przedmowa	11
Wykaz skrótów	13
Bibliografia	15

Część pierwsza. WIADOMOŚCI WSTĘPNE

Rozdział I. Prawo karne, jego pojęcie i funkcje	21
---	----

§ 1. Pojęcie prawa karnego, s. 21, § 2. Prawo karne i jego gałęzie a inne dziedziny prawa, s. 21, § 3. Nauki penalne, s. 23, § 4. Prawo karne a ustroj społeczny, s. 25, § 5. Zagadnienie przestępczości, s. 27, § 6. Polityka kryminalna, s. 31, § 7. Funkcje prawa karnego, s. 34.

Rozdział II. Zasady praworządności w prawie karnym	37
--	----

§ 8. Nullum crimen nulla poena sine lege, s. 37, § 9. Określoność przestępstwa, s. 38, § 10. Oznaczoność kary, s. 39, § 11. Ustawa jako źródło prawa, s. 40, § 12. Zakaz analogii, s. 41, § 13. Lex retro non agit, s. 42.

Rozdział III. Zarys nowożytnej historii prawa karnego i nauki	44
---	----

§ 14. Wiek Oświecenia, s. 44, § 15. Kodeksy karne XIX w., s. 46, § 16. Szkoła klasyczna, s. 48, § 17. Pozytywizm, s. 50, § 18. Ustawy karne niektórych państw kapitalistycznych, s. 53, § 19. Nauka polska w okresie międzywojennym, s. 56, § 20. Charakterystyka kodeksu karnego z 1932 r., s. 58, § 21. Współczesne życie naukowe, s. 60.

Rozdział IV. Prawo polskie na tle prawa innych państw socjalistycznych	62
--	----

§ 22. Rozwój prawa karnego ZSRR, s. 62, § 23. Prawo karne innych europejskich państw socjalistycznych, s. 64, § 24. Rozwój prawa karnego w Polsce Ludowej, s. 67, § 25. Prace kodyfikacyjne, s. 71.

Rozdział V. Wiadomości o ustawie karnej i zasadach jej obowiązywania	76
--	----

§ 26. O ustawie karnej i jej budowie, s. 76, § 27. Rodzaje dyspozycji, s. 78, § 28. Rodzaje sankcji, s. 80, § 29. Ustawa, doktryna, judykatura, s. 80, § 30. Orzecznictwo Sądu Najwyższego, s. 82, § 31. Zasady obowiązywania ustawy pod względem czasu, s. 84, § 32. Zasady obowiązywania ustawy pod względem miejsca i osób, s. 86, § 33. Immunitety, s. 89.

Część druga. OGÓLNA NAUKA O PRZESTĘPSTWIE

Rozdział I. Materialna treść i forma przestępstwa	91
---	----

§ 34. Definicja przestępstwa, s. 91, § 35. Pojęcie czynu, jego zakres i funkcje, s. 91, § 36. Materialna treść przestępstwa, s. 94, § 37. Społeczne niebezpieczeństwo czynu, s. 97, § 38. Znikomość społecznego niebezpieczeństwa,

s. 100, § 39. Czyn społecznie niebezpieczny a czyn nieetyczny, s. 102, § 40. Podział przestępstwa na zbrodnie i występki, s. 103, § 41. Podział przestępstw na umyślne i nieumyślne, s. 105, § 42. Rozróżnienie przestępstw według sfery stosunków społecznych, s. 106, § 43. Zestawienie różnych podziałów przestępstw, s. 108, § 44. Tryb ścigania, s. 108, § 45. Czas i miejsce popełnienia przestępstwa, s. 110.

Rozdział II. Ustawowe znamiona przestępstwa 113

§ 46. Pojęcie ustawowych znamion, s. 113, § 47. Klasyfikacja ustawowych znamion, s. 116, § 48. Ustawowe znamiona, dyspozycja przepisu, typ przestępstwa, s. 118.

Rozdział III. Strona przedmiotowa przestępstwa 120

§ 49. Pojęcie i funkcje, s. 120, § 50. Ustawowe znamiona strony przedmiotowej, s. 121, § 51. Rodzaje zachowania się, s. 123, § 52. Skutek, następstwo, s. 124, § 53. Przestępne zaniechanie, s. 128, § 54. Zagadnienie związku przyczynowego, s. 130, § 55. Przyczynowość zaniechania, s. 136, § 56. Strona przedmiotowa przestępstwa nieumyślnego, s. 138.

Rozdział IV. Strona podmiotowa przestępstwa 139

§ 57. Uwagi ogólne, s. 139, § 58. Przestępstwo umyślne, s. 140, § 59. Przestępstwo kierunkowe, s. 142, § 60. Inne formy zamiaru, s. 143, § 61. Przestępstwo nieumyślne, s. 143, § 62. Przestępstwo kwalifikowane przez następstwo, s. 145, § 63. Rekapitulacja, s. 146, § 64. Rozpoznanie strony podmiotowej, s. 147.

Rozdział V. Podmiot przestępstwa 151

§ 65. Znamiona podmiotu, s. 151, § 66. Wiek, s. 152, § 67. Przestępstwo indywidualne, s. 154, § 68. Przestępstwa wielopodmiotowe, s. 154.

Rozdział VI. Przedmiot ochrony (zamachu) 156

§ 69. Ogólny przedmiot ochrony, s. 156, § 70. Szczególny lub rodzajowy przedmiot ochrony, s. 156, § 71. Wielość dóbr chronionych w jednym typie przestępstwa, s. 159, § 72. Przestępstwa podobne, s. 160.

Rozdział VII. Bezprawność 162

§ 73. Czyn zabroniony, s. 162, § 74. Obrona konieczna, s. 164, § 75. Stan wyższej konieczności, s. 169, § 76. Szczególne uprawnienia, s. 173, § 77. Uzasadnione ryzyko, s. 174, § 78. Sport, s. 176, § 79. Zgoda pokrzywdzonego, s. 177, § 80. Inne typowe okoliczności, s. 179.

Rozdział VIII. Wina 183

§ 81. Nie ma przestępstwa bez winy, s. 183, § 82. Koncepcja psychologiczna i normatywna winy, s. 184, § 83. Pojęcie winy, s. 185, § 84. Definicja winy, s. 187.

Rozdział IX. Typowe okoliczności wyłączające lub zmniejszające winę 190

§ 85. Błąd, s. 190, § 86. Błąd co do oceny prawnej czynu, s. 193, § 87. Niepoczytalność, s. 196, § 88. Poczytalność ograniczona, s. 197, § 89. Stan upojenia alkoholem, s. 197, § 90. Rozkaz, s. 203, § 91. Inne sytuacje wyłączające lub zmniejszające winę, s. 204.

Rozdział X. Formy popełnienia przestępstwa 206

§ 92. Formy stadialne przestępstwa, s. 206, § 93. Dokonanie, s. 207, § 94. Usiłowanie, s. 207, § 95. Usiłowanie nieudolne, s. 212, § 96. Przygotowanie, s. 215, § 97. Formy zjawiskowe przestępstwa, s. 217, § 98. Sprawstwo, współsprawstwo, s. 219, § 99. Podżeganie, pomocnictwo, s. 222, § 100. Czynnny żal, s. 230.

Rozdział XI. Jedność przestępstwa a wielość przestępstw. Oceny prawne 233

§ 101. Jedność czynu a wielość czynów, s. 233, § 102. Zbieg przestępstw. Kara łączna, s. 234, § 103. Przestępstwa o wieloczynowo określonych znamionach, s. 236, § 104. Przestępstwo ciągle, s. 237, § 105. Przestępstwo trwałe, s. 241, § 106. Zbieg przepisów ustawy, s. 244, § 107. Czynności współukarane, s. 246.

Część trzecia. OGÓLNA NAUKA O KARZE

Rozdział I. Kara a inne środki penalne 249

§ 108. O środkach penalnych w ogólności, s. 249, § 109. Pojęcie kary, s. 251, § 110. Teorie kary, s. 252, § 111. Funkcje i cele kary, s. 253.

Rozdział II. System kar 257

§ 112. Rodzaje kar, s. 257, § 113. Kara pozbawienia wolności, s. 259, § 114. Kara ograniczenia wolności, s. 263, § 115. Grzywna, s. 265, § 116. Kara śmierci, s. 267, § 117. Kara 25 lat pozbawienia wolności, s. 270, § 118. Rodzaje kar dodatkowych, s. 271, § 119. Pozbawienie praw publicznych, s. 272, § 120. Konfiskata mienia, s. 273, § 121. Ogłoszenie wyroku w szczególny sposób, s. 273, § 122. Pozbawienie praw rodzicielskich i opiekuńczych, s. 273, § 123. Zakazy dotyczące stanowisk, zawodów lub działalności, s. 274, § 124. Zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, s. 275, § 125. Przepadek rzeczy, s. 275, § 126. Nawiązka, s. 276.

Rozdział III. Poddanie sprawcy próbie bez orzekania lub wykonywania kary 278

§ 127. O systemach próby, s. 278, § 128. Poddanie próbie według ustawodawstw państw socjalistycznych, s. 279, § 129. Warunkowe umorzenie postępowania, s. 280.

Rozdział IV. Sądowy wymiar kary 283

§ 130. Ogólne zasady wymiaru kary, s. 283, § 131. Ogólne dyrektywy sądowego wymiaru kary, s. 285, § 132. O tzw. okolicznościach obciążających i łagodzących, s. 289, § 133. O tzw. średnim wymiarze kary, s. 291, § 134. Chuligański charakter przestępstwa, s. 293, § 135. Zamiana rodzaju kary na łagodniejszy, s. 295, § 136. Nadzwyczajne złagodzenie kary, s. 296, § 137. Odstąpienie od wymierzenia kary, s. 297, § 138. Warunkowe zawieszenie wykonania kary, s. 298, § 139. Zasady wymiaru kary młodocianemu sprawcy, s. 301.

Rozdział V. Zmiana kary orzeczonej 303

§ 140. Przesłanki i rodzaje zmiany kary, s. 303, § 141. Warunkowe przedterminowe zwolnienie, s. 304, § 142. Kara zastępcza, s. 306, § 143. Zmiany w toku wykonywania innych kar, s. 308, § 144. Ułaskawienie i amnestia, s. 309.

Rozdział VI. Środki zabezpieczające 312

§ 145. Geneza środków zabezpieczających, s. 312, § 146. Środki zabezpieczające lecznicze według k.k., s. 313, § 147. Środki zabezpieczające o charakterze nieleczniczym, s. 315.

Rozdział VII. Zagadnienie recydywy 316

§ 148. Rodzaje recydywy, s. 316, § 149. Wymiar kary w wypadku recydywy według k.k., s. 317, § 150. Szczególne środki resocjalizacji recydywistów, s. 320.

Rozdział VIII. Przedawnienie. Zatarcie skazania 322

§ 151. Przedawnienie, s. 322, § 152. Nieprzedawnianie się zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości, s. 324, § 153. Zatarcie skazania, s. 325.

Część czwarta. O PRZESTĘPSTWACH W SZCZEGÓLNOŚCI

Rozdział I. Systematyka części szczególnej k.k. 327

§ 154. O systematyce przestępstw, s. 327, § 155. Systematyka przestępstw w k.k., s. 329, § 156. O systemie sankcji, s. 331.

Rozdział II. Przestępstwa przeciwko podstawowym interesom Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej 333

§ 157. O przestępstwach przeciwko państwu, s. 333, § 158. Zdrada Ojczyzny, s. 334, § 159. Zamach stanu, s. 335, § 160. Szpiegostwo, s. 336, § 161. Zamach terrorystyczny, s. 337, § 162. Dywersja, sabotaż i szkodnictwo w ujęciu doktrynalnym, s. 338, § 163. Sabotaż według k.k., s. 339, § 164. Karalność przygotowania. Czynny żal, s. 341, § 165. Przestępstwa przeciwko jednoci sojuszniczej z państwami sprzymierzonymi, s. 341, § 166. Zdrada dyplomatyczna, s. 342, § 167. Dezinformacja wywiadowcza, s. 342, § 168. Szkodnictwo gospodarcze, s. 343, § 169. Wielka afera dewizowa lub celna, s. 344.

Rozdział III. Przestępstwa wojenne i przeciwko ludzkości oraz przeciwko pokojowej współpracy międzynarodowej 345

§ 170. Zbrodnie hitlerowskie w świetle prawa polskiego, s. 345, § 171. Przestępstwa przeciwko pokojowi i pokojowej współpracy międzynarodowej, s. 346, § 172. Zbrodnie wojenne przeciwko ludzkości, s. 347.

Rozdział IV. Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym 349

§ 173. O niebezpieczeństwie powszechnym w ogólności, s. 349, § 174. Spowodowanie zdarzenia powszechnie niebezpiecznego, s. 351, § 175. Sprowadzenie niebezpieczeństwa zdarzenia powszechnie niebezpiecznego, s. 351, § 176. Sprowadzenie niebezpieczeństwa powszechnego w innej postaci, s. 353, § 177. Swoiste formy sprowadzenia niebezpieczeństwa powszechnego. Czynny żal, s. 354, § 178. Przestępstwa w ruchu lądowym, wodnym i powietrznym, s. 354, § 179. Spowodowanie wypadku, s. 355, § 180. Inne przestępstwa związane z bezpieczeństwem powszechnym, s. 356.

Rozdział V. Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu 357

§ 181. Rodzaje przestępstw, s. 357, § 182. Zabójstwo, s. 358, § 183. Zabójstwo z afektu, s. 360, § 184. Dzieciobójstwo, s. 362, § 185. Zabójstwo z litości, s. 363, § 186. Doprowadzenie do samobójstwa, s. 364, § 187. Nieumyślne spowodowanie śmierci, s. 364, § 188. Sztuczne przerwanie ciąży, s. 364, § 189. Uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia, s. 367, § 190. Udział w bójkę lub pobiciu, s. 369, § 191. Narażenie na niebezpieczeństwo, s. 371, § 192. Narażenie na chorobę weneryczną, s. 372, § 193. Nieudzielenie pomocy, s. 373, § 194. Nadużycie narkotyku, s. 375.

Rozdział VI. Przestępstwa przeciwko wolności, czci i nietykalności cielesnej oraz niektórym innym prawom obywatelskim 376

§ 195. Rodzaje przestępstw, s. 376, § 196. Pozbawienie wolności, s. 377, § 197. Groźba karalna, s. 378, § 198. Zmuszanie, s. 378, § 199. Naruszenie miru domowego, s. 380, § 200. Naruszenie tajemnicy korespondencji, s. 381, § 201. Oszczerstwo, zniesławienie, s. 381, § 202. Zniewaga. Naruszenie nietykalności cielesnej, s. 385, § 203. Oskarżenie prywatne. Prowokacja i retorsja, s. 387, § 204. Przestępstwa przeciwko prawom osobistym w zakresie twórczości. Plagiat, s. 388, § 205. Przestępstwa przeciwko prawom pracowniczym, s. 389, § 206. Przestępstwa przeciwko wolności sumienia i wyznania, s. 389.

Rozdział VII. Przestępstwa w dziedzinie stosunków seksualnych 391

§ 207. Ogólna charakterystyka przestępstw, s. 391, § 208. Czyn nierządny niedobrowolny, s. 392, § 209. Czyn lubieżny, s. 395, § 210. Czyn nierządny w obecności nieletniego albo publicznie, s. 395, § 211. Rozpowszechnianie pornografii, s. 396, § 212. Stręczycielstwo, sutenerstwo, kuplerstwo, s. 396, § 213. Kazirodstwo, s. 398.

Rozdział VIII. Przestępstwa przeciwko rodzinie, młodzieży i opiece 399

§ 214. Ogólna charakterystyka przestępstw, s. 399, § 215. Bigamia, s. 400, § 216. Znęcanie się, s. 401, § 217. Rozpianie małoletniego, s. 402, § 218. Uchylanie się od alimentacji, s. 402, § 219. Porzucenie i uprowadzenie, s. 403.

Rozdział IX. Przestępstwa przeciwko mieniu 405

§ 220. Ogólna charakterystyka, s. 405, § 221. Miejsce przestępstw przeciwko mieniu w systemie części szczególnej, s. 406, § 222. Kradzież, s. 409, § 223. Przywłaszczenie, s. 410, § 224. Oszustwo, s. 411, § 225. Zagarnięcie mienia, s. 412, § 226. Rozbój, s. 413, § 227. Kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze, s. 414, § 228. Uszkodzenia mienia, s. 415, § 229. Kradzież leśna. Wyrąb lasu, s. 416, § 230. Porwanie samochodu, s. 416, § 231. Paserstwo, s. 417, § 232. Podział przestępstw według rodzaju mienia, s. 418.

Rozdział X. Przestępstwa gospodarcze 420

§ 233. Rodzaje przestępstw, s. 420, § 234. Niegospodarność, s. 422, § 235. Spowodowanie niedoboru, s. 420, § 236. Spowodowanie zakłóceń w działalności gospodarczej, s. 423, § 237. Spekulacja, s. 424, § 238. Falszerstwo pieniędzy, znaków wartościowych i narzędzi mierniczych, s. 426.

Rozdział XI. Przestępstwa przeciwko działalności i autorytetowi organów państwa oraz instytucji państwowych lub społecznych 427

§ 239. Rodzaje przestępstw, s. 427, § 240. Przestępstwa przeciwko trybowi powołania Sejmu i rad narodowych, s. 429, § 241. Czynna napaść na funkcjonariusza, s. 429, § 242. Inne przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i społecznych, s. 430, § 243. Łapownictwo, s. 430, § 244. Płatna protekcja, s. 432, § 245. Przestępstwa przeciwko tajemnicy państwowej i służbowej, s. 433, § 246. Charakterystyka przestępstw przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, s. 435, § 247. Falszywe zeznanie, s. 436, § 248. Falszywe oskarżenie, s. 437, § 249. Falszywe zawiadomienie, s. 437, § 250. Poplecznictwo, s. 438, § 251. Zmuszenie świadka, biegłego lub tłumacza, s. 439, § 252. Niezawiadomienie o przestępstwie, s. 439, § 253. Inne przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, s. 440, § 254. Subsydialny typ przestępstwa nadużycia służbowego, s. 441.

Rozdział XII. Przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu 443

§ 255. Charakterystyka ogólna, s. 443, § 256. Przestępstwa objęte rozdziałem XXXVI k.k., s. 444, § 257. Przestępstwa przeciwko dokumentom, s. 445.

Część piąta. WYSPECJALIZOWANE DZIEDZINY PRAWA KARNEGO

Rozdział I. Wojskowe prawo karne 447

§ 258. Pojęcie i rozwój, s. 447, § 259. Odrębności w zasadach odpowiedzialności, s. 447, § 260. Odrębności w rodzajach kar i ich stosowaniu, s. 448, § 261. Rodzaje przestępstw wojskowych, s. 450, § 262. Dezercja, s. 451.

Rozdział II. Prawo o wykroczeniach 453

§ 263. Pojęcie i rozwój, s. 453, § 264. Kodeks wykroczeń, s. 454, § 265. Niektóre odrębności w zasadach odpowiedzialności, s. 454, § 266. Odrębności w zakresie kar i ich orzekania, s. 455, § 267. Rodzaje wykroczeń według k.w., s. 457.

Rozdział III. Prawo karne skarbowe 459

§ 268. Pojęcie i źródła, s. 459, § 269. Niektóre odrębności dotyczące zasad odpowiedzialności i karania, s. 460, § 270. O przestępstwach dewizowych i celnych, s. 463.

Rozdział IV. Postępowanie z nieletnimi 465

§ 271. Rozwój prawa karnego dotyczącego postępowania z nieletnimi, s. 465, § 272. Zasady k.k. z 1932 r., s. 467, § 273. Ustawa o nieletnich, s. 468.

ANEKSY

Aneks I. Niektóre dane statystyczne o przestępstwach i karach	470
---	-----

Tabela 1. Skazani prawomocnie przez sądy powszechne i kolegia do spraw wykroczeń w latach 1937, 1955, 1966, 1968, 1971, 1973, 1975 i 1980, s. 470. Tabela 2. Dorośli skazani prawomocnie w sądach powszechnych według rodzaju przestępstw, s. 470. Tabela 3. Kary zasadnicze i dodatkowe oraz inne środki penalne orzeczone za przestępstwa w sprawach z oskarżenia publicznego i prywatnego, s. 471.

Aneks II. Wykaz ważniejszych ustaw zawierających przepisy karne	473
---	-----

Aneks III. Zestawienie sankcji części szczególnej i wojskowej k.k.	475
--	-----

Skorowidz przepisów kodeksu karnego	477
---	-----

Skorowidz rzeczowy	481
------------------------------	-----